

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา 2) ศึกษาระดับของการพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา และ 4) สร้างสมการพยากรณ์การพัฒนาวินัยของนักเรียนจากตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย โดยสอบถามความคิดเห็นของข้าราชการครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานกิจการนักเรียนหรืองานปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนละ 1 คน จากประชากรจำนวน 178 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ใช้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและจำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 4 เป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้น โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp.608-609) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 122 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ (rating scale) แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 41 ข้อ และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 40 ข้อ และหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาความเที่ยงตรงผ่านผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม และนำเสนอต่อประธานและคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขจนสุดท้าย ก่อนนำไปทดลองใช้กับข้าราชการครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานกิจการนักเรียนหรืองานปกครองนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผลการทดลอง (try out) ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .27 - .73 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .84 ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ตั้งแต่ .28- .66

และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .86

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยดำเนินการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 113 ฉบับ จากทั้งหมด จำนวน 122 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.62 เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืน ผู้วิจัยนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for WINDOWS ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัยต่อไป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน สหสัมพันธ์พหุคูณและวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน แล้วทำการแปลผลนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปสาระสำคัญของผลการศึกษาดังนี้

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนานิยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ปัจจัยจากนักเรียนเอง จากความคิดเห็นของข้าราชการครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานกิจการนักเรียนหรืองานปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีการพัฒนาและปรับปรุงพฤติกรรมให้ดีขึ้นตามกฎระเบียบของโรงเรียน และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนมักทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียนด้วยความตั้งใจ (เจตนา)

1.2 ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน จากความคิดเห็นของข้าราชการครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานกิจการนักเรียนหรืองานปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ การเลือกคบเพื่อนมีส่วนตัดสินใจในการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ เพื่อนมักสร้างความกดดันด้านวินัยแก่นักเรียน

1.3 ปัจจัยจากทางบ้าน จากความคิดเห็นของข้าราชการครูผู้ทำหน้าที่หัวหน้างานกิจการนักเรียนหรืองานปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนที่ทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหา

ครอบครัวยุ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครอบครัวยุให้ความร่วมมือในการติดตามปรับปรุงและแก้ไขพฤติกรรม นักเรียนเป็นอย่างดี

1.4 ปัจจัยจากการบริหารโรงเรียน จากความคิดเห็นของข้าราชการครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานกิจการนักเรียนหรืองานปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีมาตรการเข้มงวดในการดูแลกฎระเบียบและมีบทลงโทษนักเรียนชัดเจน และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนให้ความสำคัญในการกำหนดกฎระเบียบของโรงเรียน

1.5 ปัจจัยจากความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน จากความคิดเห็นของข้าราชการครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานกิจการนักเรียนหรืองานปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนได้ลงโทษและได้ติดตามการพัฒนาปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียน และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเสนอแนะข้อแก้ไขปรับปรุงกฎระเบียบของโรงเรียน

1.6 ปัจจัยจากสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม จากความคิดเห็นของข้าราชการครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานกิจการนักเรียนหรืองานปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ สภาพเศรษฐกิจในสังคมปัจจุบันส่งผลกระทบต่อการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ชุมชนให้การดูแลเอาใจใส่ในการประพฤติปฏิบัติตนของนักเรียนอยู่เสมอ

2. ระดับการพัฒนาวิสัยทัศน์ของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออก โดยรวมมีการพัฒนาวิสัยทัศน์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 การพัฒนาวิสัยทัศน์ของนักเรียน ด้านวินัยในตนเอง จากความคิดเห็นของข้าราชการครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานกิจการนักเรียนหรืองานปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนส่วนใหญ่มาโรงเรียนก่อนเข้าแถวเคารพธงชาติ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนสูบบุหรี่และแอลกอฮอล์

2.2 การพัฒนาวิสัยทัศน์ของนักเรียน ด้านวินัยต่อสังคม จากความคิดเห็นของข้าราชการครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานกิจการนักเรียนหรืองานปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ประธานนักเรียน และหัวหน้าห้องเป็นผู้นำที่มีความรับผิดชอบสูง และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนก่อการทะเลาะวิวาท

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละปัจจัยกับการพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออก

จากความคิดเห็นของข้าราชการครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานกิจการนักเรียนหรืองานปกครองนักเรียนช่วงชั้นที่4 พบว่า ปัจจัยโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในระดับค่อนข้างต่ำ และพบว่ามี 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยจากนักเรียนเอง ปัจจัยจากความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน และปัจจัยจากสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยปัจจัยจากนักเรียนเองและปัจจัยจากความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยจากสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ

4. ปัจจัยในภาพรวมสามารถพยากรณ์การพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกได้ โดยพบว่า มี 5 ปัจจัยเป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด เรียงตามอันดับดังนี้ ปัจจัยจากนักเรียนเอง ปัจจัยจากทางบ้าน ปัจจัยจากความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน ปัจจัยจากสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม และปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมของ 5 ปัจจัย เท่ากับ .459 และสามารถพยากรณ์การพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ได้ร้อยละ 45.9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ตัวแปรพยากรณ์ปัจจัยจากการบริหารโรงเรียน พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแสดงว่าตัวแปรพยากรณ์นี้ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการพยากรณ์การพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา และเมื่อนำค่าสถิติตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดมาสร้างสมการพยากรณ์ จะได้สมการพยากรณ์การพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาโดยรวมในรูปสมการคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y} = 1.626 + .215(\text{นักเรียนเอง}) + .162(\text{ทางบ้าน}) + .108(\text{ความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน}) + .098(\text{สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม}) + .084(\text{กลุ่มเพื่อน})$$

สมการพยากรณ์การพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านวินัยในตนเอง ในรูปสมการคะแนนดิบ ดังนี้ $\hat{Y}_1 = 2.102 + .122(\text{กลุ่มเพื่อน})$

สมการพยากรณ์การพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัศึกษาด้านวินัยต่อสังคม ในรูปสมการคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y}_2 = 1.439 + .353(\text{จากนักเรียนเอง}) + .236(\text{จากทางบ้าน}) + .215(\text{จากความร่วมมือ}) + .130(\text{จากสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม})$$

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูล ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออก ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญจากการค้นพบมาแยกอภิปรายตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า ได้ดังนี้

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออก โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยสามารถจำแนกข้อค้นพบในแต่ละปัจจัย ดังนี้

1.1 ปัจจัยจากนักเรียนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีการพัฒนาและปรับปรุงพฤติกรรมให้ดีขึ้นตามกฎระเบียบของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักเรียนได้รับการปลูกฝังจนทำให้นักเรียนมีจิตสำนึกที่ดีในการพัฒนาวินัยต่อตนเองและวินัยต่อส่วนรวม ซึ่งก็จะทำให้นักเรียนมีการปรับปรุงพฤติกรรมในการเคารพกฎระเบียบของโรงเรียนมากขึ้น สอดคล้องกับที่ชม ภูมิภาค(2525, หน้า 134) กล่าวว่าความสามารถในการบังคับตนเองให้ปฏิบัติตามระเบียบ กฎเกณฑ์ โดยที่ตนเห็นความสำคัญและเข้าใจในกฎระเบียบนั้นๆ เห็นว่าการปฏิบัติตามเกณฑ์นั้นมีประโยชน์ทั้งตนเองและสังคมโดยรวม มิใช่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เพราะกลัวถูกลงโทษกลัวถูกตำหนิติเตียน แต่สิ่งที่บังคับให้ทำตามกฎเกณฑ์คือ จิตใจของผู้กระทำเอง ไม่ว่าจะอยู่ต่อหน้าหรือลับหลังผู้อื่น ซึ่งเรียกว่า “วินัยในตนเอง” และ พูลสวัสดิ์ นาคเสน (2544, หน้า 20) กล่าวว่า สิ่งที่สัมพันธ์กับชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียน โดยเฉพาะความสามารถควบคุมตนเองให้อยู่ในกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ของโรงเรียนและสังคมได้ ถือเป็นข้อควรปรารถนาของคน

1.2 ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ การเลือกคบเพื่อนมีส่วนตัดสินใจในการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้นอยู่ในช่วง “วัยรุ่น” ซึ่งเป็นวัยที่ต้องการเพื่อนมากที่สุด เพราะเพื่อนมีอิทธิพลต่อจิตใจและการกระทำ ทั้งนี้เพื่อนยังบทบาทในการช่วยตัดสินใจในเรื่องต่างๆ วัยรุ่นมักมองว่าผู้ใหญ่และสังคมไม่ยอมรับและไม่เชื่อมั่นว่าเขาโตพอที่จะคิดเองได้ วัยรุ่นจึงต้องการอยู่ภายนอกการคุ้มครองของผู้ปกครอง จึงพยายามหาทางออกโดยการคบหาสมาคมกับเพื่อนเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ มากกว่าวัยอื่นๆ สอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจทางจริยธรรม ที่กล่าวว่า การที่บุคคลจะกระทำพฤติกรรมทางจริยธรรมต่าง ๆ นั้น ความต้องการเป็นสาเหตุสำคัญ ซึ่งจะสามารถแบ่งประเภทบุคคลได้ 5 ประเภท

และมีประเภทหนึ่งเป็นพวกคล้อยตาม หมายถึง บุคคลที่มีพลังควบคุมอีโก้เล็กน้อยแต่มีพลังควบคุม ชูปเปอร์อีโก้มากกว่า คนพวกนี้จะยึดพวกพ้องเป็นหลักและคล้อยตามผู้อื่น โดยไม่มีใครรองจะอยู่ ภายใต้การควบคุมของสังคมและกลุ่ม สอดคล้องกับผลการวิจัยของศิริวิ ศรีวิจารณ์ (2550, บทคัดย่อ) พบว่า ปัญหาการพัฒนาวินัยนักเรียน เกิดจากช่วงวัยของนักเรียน และการคบเพื่อน

1.3 ปัจจัยจากทางบ้าน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนที่ทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาครอบครัว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สังคมไทยในปัจจุบันเป็นครอบครัวเดี่ยวและด้วยสภาพทางเศรษฐกิจทำให้ครอบครัวต้องดิ้นรน ขาดการเอาใจใส่ดูแลนักเรียนทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของวรรณ ภาไชย(2545, หน้า 46) พบว่า การขาดความอบอุ่นเป็นตัวแปร สำคัญอันดับแรกที่เป็นสาเหตุต่อการทำผิดวินัยของนักเรียน และที่สุภฤกษ์ สมรรถการ(2547, หน้า 26 – 28) กล่าวว่า ปัญหาทางบ้าน เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวหะหลวม ขาดความอบอุ่น มีลักษณะเป็น “บ้านแตก” พ่อแม่ไม่เอาใจใส่ดูแลลูก ไม่ให้ความอบอุ่นด้าน ความรัก ขาดความอบอุ่นทางใจ ขาดที่พึ่ง เด็กจะคล้อยตามเพื่อน แสวงหาเพื่อสิ่งที่พึงทางใจ ผลักดันสู่การประพฤติตัวไม่ดี รวมทั้งพ่อแม่ไม่เข้าใจถึงธรรมชาติของความเปลี่ยนแปลงตามวัย ที่เจริญเติบโตของวัยรุ่น ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลง ทางโครงสร้างของร่างกาย อารมณ์ และจิตใจ เป็น อย่างมาก ดังนั้นครอบครัวต้องให้ความร่วมมือในการเอาใจใส่ดูแลนักเรียน และในการติดตาม ปรับปรุง เพื่อแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน ไม่ใช่ปิดความรับผิดชอบทั้งหมดให้โรงเรียนในการอบรม สั่งสอน

1.4 ปัจจัยจากระบบการบริหาร โรงเรียน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีมาตรการเข้มงวดในการดูแล กฎระเบียบและมีบทลงโทษนักเรียนชัดเจน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหาร โรงเรียนนั้นมีกฎ ระเบียบ และมีบทลงโทษนักเรียนระบุไว้ เพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดการพัฒนานิสัย ซึ่งถ้าการ บริหาร โรงเรียนไม่เข้มแข็งก็จะส่งผลให้โรงเรียนขาดความน่าเชื่อถือจากชุมชน เพราะนอกจาก ทางบ้านแล้วโรงเรียนมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกด้านวินัยให้แก่ นักเรียน สอดคล้องกับไพฑูรย์ สีนารถัน(2544, หน้า 31) และกาญจนา ศรีกาพลินธุ์(2548, หน้า 8-9) ที่กล่าวว่า ในการปลูกฝังให้นักเรียนเป็นผู้มีวินัยในตนเองนั้นโรงเรียนต้องให้ความสำคัญแก่ การคำนึงถึงสิทธิและความรับผิดชอบของนักเรียนในการมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนในการกำหนด ปรึษา ความมุ่งหมาย กฎระเบียบต่างๆ ตลอดจนวิธีดำเนินการด้านวินัยควรเป็นเรื่องที่ทุกฝ่ายมี ความเห็นร่วมกัน เพื่อเป็นการง่ายในการนำไปใช้ กฎระเบียบที่กำหนดขึ้นใช้บังคับต้องมีเหตุผล

เพียงพอและกำหนดขึ้นเท่าที่จำเป็นเท่านั้น

1.5 ปัจจัยจากความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนได้ลงโทษและ ได้ติดตามการพัฒนาปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การสร้างวินัยให้เด็ก ยอมรับนั้น วินัยหรือกฎทุกกฎต้องมีลักษณะ 3 ประการ คือ กฎต้องสมเหตุสมผล หมายความว่า สิ่งที่ต้องการให้เด็กทำนั้นควรเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ และเป็นเรื่อง que เด็กทำได้ในระดับอายุของเขา กฎต้องถูกต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือ คือ ต้องแน่ใจว่ากฎที่ตั้งขึ้นให้เด็กทุกเรื่องเป็นสิ่งที่ชัดเจนอย่าให้มี ข้อสงสัยหรือโต้เถียงได้ และกฎต้องบังคับได้ คือ ต้องมีการกำหนดโทษ ถ้าทำผิดก็ต้องลงโทษ อย่างจริงจัง ทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ กล่าวโดยนวลศิริ เปาโรหิตย์ (2540, หน้า30-34) เมื่อโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน เช่น กิจกรรมวันพบผู้ปกครอง กิจกรรมเยี่ยมบ้าน และระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียน เป็นต้น ก็จะทำให้ เกิดการร่วมมือกันเพื่อติดตามการพัฒนาปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียนได้ สอดคล้องกับงานวิจัย ของชนเช พงษ์เจริญ(2542, บทคัดย่อ) พบว่า ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมต่อการปฏิบัติตามระเบียบ ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกิจกรรมของโรงเรียน มีการเข้าร่วมประชุมที่โรงเรียนจัด ขึ้นเกือบทุกครั้ง ส่วนกิจกรรมด้านอื่นๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นผู้ปกครองนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเป็น บางครั้ง และมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามระเบียบของนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนไม่เห็นด้วย กับนักเรียนที่มีพฤติกรรมด้านการแต่งกายและด้านความประพฤติที่ผิดจากระเบียบของโรงเรียน และเห็นด้วยที่โรงเรียนลงโทษนักเรียนตามระเบียบของโรงเรียน ดังนั้นผู้ปกครองและโรงเรียน ต้องร่วมมือกันสอดส่องดูแลนักเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนมีพัฒนาการด้านวินัยที่ดีต่อสังคมต่อไป

1.6 ปัจจัยจากสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ สภาพเศรษฐกิจในสังคมปัจจุบันส่ง ผลกระทบต่อการพัฒนาวินัยนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สภาพสังคมในปัจจุบันที่มุ่งเน้นพัฒนา ด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยีจึงมองข้ามการสร้างวินัยต่อตนเองและวินัยต่อสังคมให้กับนักเรียน การดำเนินชีวิตของคนในปัจจุบันเป็นแบบเร่งรีบ เห็นแก่ตัวเกิดการเอารัดเอาเปรียบมากขึ้น การปลูกฝังด้านวินัยนี้สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น คนในสังคมทำตนให้เป็น ตัวอย่างในการปฏิบัติตามกฎจราจร การเดินข้ามถนนโดยใช้สะพานลอย การเข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลัง และความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานและต่อครอบครัว เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ย่อมรอบตัวเรา จนเกิดความเคยชิน ถ้าชุมชนและผู้ที่อยู่ในชุมชนช่วยกันปลูกฝังให้เกิดการพัฒนาด้านวินัยแก่ นักเรียนวินัยขึ้นในชุมชน ก็จะให้เกิดการพัฒนาด้านวินัยแก่ชุมชนด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัย ของ แมคมูลเลน(McMullen, 1985. p.616-A) พบว่า ปัญหาทางวินัยส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจาก

พฤติกรรมของโรงเรียน เพราะนักเรียนต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดี ยืดหยุ่นได้ โรงเรียนต้องให้ความสนใจเอาใจใส่

2. ระดับการพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออก โดยรวมมีการพัฒนาวินัยของนักเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ด้านวินัยในตนเอง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนส่วนใหญ่มาโรงเรียนก่อนเข้าแถวเคารพธงชาติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนได้ส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนเป็นคนตรงต่อเวลาและให้ความสำคัญกับการทำกิจกรรมหน้าเสาธง เพื่อจะได้นำไปใช้ในการดำเนินชีวิตต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของพลสวัสดิ์ นาคเสน(2544, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่า การปฏิบัติงานส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการตรงต่อเวลา

ด้านวินัยต่อสังคม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ประชานนักเรียน และหัวหน้าห้องเป็นผู้นำที่มีความรับผิดชอบสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนได้ส่งเสริมกิจกรรมประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นจริงใน โรงเรียน ดังนั้นผู้ที่ได้รับคัดเลือกให้ทำหน้าที่ประชนนักเรียน และหัวหน้าห้องนั้น จึงถือว่าเป็นนักเรียนต้นแบบที่เป็นแบบอย่างที่ดีในหลายๆด้าน ได้แก่ ด้านการเป็นผู้นำ ด้านการเสียสละเพื่อส่วนรวมและด้านความรับผิดชอบสูง เมื่อมีผู้นำที่มีวินัยต่อสังคมแล้วก็จะสามารถธรรงค์และพัฒนาให้เกิดวินัยขึ้นในสังคมนั้นๆได้ เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ ธิติมา จักรเพชร(2544, หน้า 9) กล่าวว่า วินัยที่ออกมาจากอำนาจภายนอกเพื่อบังคับเพื่อนร่วมงานปฏิบัติตาม ให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยขึ้นนั้น คณะทำงานหรือคณะกรรมการจะต้องเป็นผู้มีวินัยที่ดี จึงจะทำงานของหมู่คณะได้สำเร็จ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยจากนักเรียนเอง ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน ปัจจัยจากทางบ้าน ปัจจัยจากการบริหาร โรงเรียน ปัจจัยจากความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน และปัจจัยจากสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม กับการพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออก พบว่า ปัจจัยโดยรวมและรายด้านทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ จะเห็นว่าผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งผลจากการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยจากนักเรียนเอง ปัจจัยจากความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน และปัจจัยจากสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม ส่งผลต่อการพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ยกเว้น ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน ปัจจัยจาก

ทางบ้าน และปัจจัยจากการบริหารโรงเรียน ซึ่งอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนาวินัยนักเรียนนั้นไม่สามารถอาศัยเพียงปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งเท่านั้น แต่ต้องอาศัยตั้งใจจาก ตัวนักเรียนเอง จากความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน และจากสภาพสังคมและ สิ่งแวดล้อม เมื่อทั้ง 3 ปัจจัยนี้มีการพัฒนาที่ดีขึ้นโดยโรงเรียนปลูกฝังและสร้างเสริมจิตสำนึกให้ นักเรียนอยากที่จะพัฒนาวินัยในตนเองและต่อสังคม รวมทั้งมีการร่วมมือกันระหว่างผู้ปกครอง โรงเรียน และสังคม ซึ่งองค์รวมเหล่านี้ทำให้เกิดการพัฒนาวินัยในทิศทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ(2540, หน้า 21) กล่าวว่า การใช้องค์รวมเป็น ความสัมพันธ์ระหว่างจิตใจ พฤติกรรม และสติปัญญา ซึ่งเป็นหลักทางการศึกษาและหลักการ พัฒนาจริยธรรมคือ มีความเข้าใจในความสำคัญของสิ่งที่จะกระทำมีความพอใจและยอมรับในสิ่งที่ จะกระทำ ยอมรับไปสู่ความพร้อมในการกระทำ

4. ผลการศึกษาปัจจัยแต่ละปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การพัฒनावินัยของนักเรียน

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออก ซึ่งตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 6 ตัว ประกอบด้วย 1) ปัจจัยจากนักเรียนเอง 2) ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน 3) ปัจจัยจากทางบ้าน 4) ปัจจัยจากการบริหาร โรงเรียน 5) ปัจจัยจากความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง และโรงเรียน และ6) ปัจจัยจากสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม ผลการศึกษาในครั้งนี้ จากการพยากรณ์ แบบขั้นตอน โดยเลือกรูปแบบที่ดีที่สุดในการนำเสนอ พบว่า

การพัฒनावินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวม มีปัจจัยจากนักเรียนเอง ปัจจัยจากทางบ้าน ปัจจัยจากสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยจากความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง และโรงเรียน และปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน เป็นตัวพยากรณ์การพัฒनावินัยของนักเรียน โดยรวมที่ดีที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวินัยในตนเอง มีปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน เป็นตัวพยากรณ์การ พัฒनावินัยของนักเรียนด้านวินัยในตนเองที่ดีที่สุด และพบว่า ด้านวินัยต่อสังคม มีปัจจัยปัจจัยจาก ความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน ปัจจัยจากทางบ้าน ปัจจัยจากนักเรียนเอง และปัจจัย จากสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นตัวพยากรณ์การพัฒनावินัยของนักเรียนด้านวินัยต่อสังคมที่ดี ที่สุดผู้วิจัยมีประเด็นที่จะอภิปรายในปัจจัยแต่ละปัจจัย ดังนี้

4.1 ปัจจัยจากนักเรียนเอง สามารถร่วมพยากรณ์การพัฒनावินัยของนักเรียน

โรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและด้านวินัยต่อสังคมได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ตัวนักเรียนเองเป็น แรงผลักดันทำให้เกิดการพัฒनावินัยของนักเรียน โรงเรียนต้องส่งเสริมและพัฒนาปัจจัยนี้ให้มากขึ้น รวมทั้งเพิ่มบทบาทให้มีความสำคัญในตัวนักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒनावินัยนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของเชาวน์ มณีวงษ์(2526, หน้า 170-174) สวัสดิ์ ชัยโอภาส(2531, หน้า13-18) และศิริวี ศรีวิจารณ์ (2550, บทคัดย่อ) กล่าวว่า สาเหตุที่นักเรียนขาดวินัย คือ ตัวนักเรียนเอง

4.2 ปัจจัยจากทางบ้าน สามารถร่วมพหุการณ์การพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาโดยรวมและด้านวินัยต่อสังคมได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบ้านมีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังจิตสำนึกต่อการพัฒนาวินัยของนักเรียน ถ้าเกิดนักเรียนประสบปัญหาทางบ้านย่อมมีผลทำให้เกิดผลเสียอื่นๆตามมา สอดคล้องกับงานวิจัยของพีระ สวัสดิ์ลักษณ์(2547, หน้า76) และศุภฤกษ์ สมรรถการ(2547, หน้า 26-28) พบว่า สาเหตุที่ทำให้ให้นักเรียนทำผิดวินัยเกิดจากปัญหาทางบ้าน ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องมีระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียน และโครงการเยี่ยมบ้านขึ้น เพื่อช่วยติดตามและกำกับดูแลนักเรียนต่อไป

4.3 ปัจจัยจากสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม สามารถร่วมพหุการณ์การพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาโดยรวมและด้านวินัยต่อสังคมได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นต่อหล่อหลอมพฤติกรรมต่างๆของนักเรียนได้ เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีก็ย่อมส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาวินัยนักเรียน และถ้าสังคมเสื่อมลงการพัฒนาวินัยก็จะลดลงด้วย ดังนั้นในการวางแผนการพัฒนาวินัยของนักเรียนนั้น โรงเรียนจึงต้องให้ความสำคัญกับชุมชนให้มากขึ้น เช่น การจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่ประกอบด้วยคนจากหลากหลายอาชีพในชุมชนนั้นเพื่อวางแผนและหาแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกัน เมื่อทุกฝ่ายเห็นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นก็จะทำให้สังคมวินัย สอดคล้องกับงานวิจัยของประเทิน มหาจันทร์ (2527, หน้า 288) สมศักดิ์ คงเที่ยง(2525, หน้า 13) และฉันทนา ศรีหิรัญกุล(2548, หน้า 43) พบว่า สาเหตุที่ทำให้ให้นักเรียนทำผิดวินัยเกิดจากปัญหาอันเกิดจากสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม

4.4 ปัจจัยจากความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน สามารถร่วมพหุการณ์การพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและด้านวินัยต่อสังคมได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการร่วมมือกันเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการพัฒนาวินัยของนักเรียนอย่างแท้จริง หากขาดความร่วมมือก็จะทำให้ไม่มีการประสานงานด้านความเข้าใจข้อมูลพื้นฐานที่จะใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาต่อไป ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องมีวันพบผู้ปกครอง มีระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียน และโครงการเยี่ยมบ้านขึ้น เพื่อช่วยประสานความเข้าใจระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและลดช่องว่างของปัญหาต่างๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญมา กัมปนาทพงษ์(2539, หน้า 40) พบว่าการบริหารงานสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองจะต้องทำงานเป็นระบบ มีส่วนร่วมในการดูแลเอาใจใส่ลูก มีการประสานกันระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง ครู-อาจารย์จะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนในทุก ๆ ด้าน

4.5 ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน สามารถร่วมพหุการณ์การพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาโดยรวม ด้านวินัยในตนเองและด้านวินัยต่อสังคมได้ ทั้งนี้เพราะ เพื่อนมีความหมายต่อบุคคลวัยนี้มาก และวัยรุ่นนี้มักจะเห็นว่าเพื่อนเป็นสิ่งจำเป็นและขาดไม่ได้

ในการทำงานทุกอย่างมักต้องอาศัยเพื่อน นักเรียนส่วนใหญ่จะมีแรงบันดาลใจมากขึ้นเมื่อมีเพื่อนคอยร่วมตัดสินใจ จากปัญหาดังกล่าวโรงเรียนจึงต้องส่งเสริมให้มีโครงการเพื่อนช่วยเพื่อน โครงการ TO BE NUMBER ONE เป็นต้น เพราะโครงการเหล่านี้ช่วยพัฒนานักเรียนได้ทั้งด้านวิชาการ และด้านความประพฤติ โรงเรียนต้องนำแรงผลักดันนี้มาใช้ให้เกิดประโยชน์เพราะจะเห็นได้ว่าปัจจัยนี้สำคัญมาก สามารถพยากรณ์การพัฒนาวิสัยทัศน์ของนักเรียน ได้ทั้งโดยรวม ด้านวินัยในตนเองและด้านวินัยต่อสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของประเทิน มหาจันทร์(2527, หน้า 288) สวัสดิ์ชัยโอภาส(2531, หน้า13-18)และศิริวี ศรีวิจารณ์ (2550, บทคัดย่อ) พบว่า ปัญหาการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนมีสาเหตุมาจากการคบเพื่อน เพื่อนเป็นบุคคลที่สามารถเป็นทั้งแบบอย่างและผู้ชี้นำได้

4.6 ปัจจัยจากระบบการบริหารโรงเรียน ไม่สามารถพยากรณ์การพัฒนาวิสัยทัศน์ของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้งโดยรวม ด้านวินัยในตนเองและด้านวินัยต่อสังคมได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารโรงเรียนอาจวางแผนปฏิบัติได้เป็นอย่างดีแต่ขาดผู้ปฏิบัติที่ดี และในปัจจุบันงานด้านกิจการนักเรียนที่ส่งเสริมและพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนนั้นเป็นเพียงส่วนย่อยในการบริหารงานทั่วไปเท่านั้น ซึ่งเดิมจัดเป็นภารกิจสำคัญของโรงเรียนทำให้แต่ละโรงเรียนลดความสำคัญและขาดการเอาใจใส่ติดตามการพัฒนางานด้านวินัยนักเรียนอย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญชู แก้วประดิษฐ์(2543, บทคัดย่อ) พบว่า ปัญหาการบริหารงานด้านการรักษาระเบียบวินัยนักเรียนของผู้บริหารและครูฝ่ายปกครองนักเรียน โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และของพูลสวัสดิ์สีนาคเสน(2544, บทคัดย่อ) พบว่า การปฏิบัติงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนมัศึกษามีปัญหา ส่วนใหญ่คือ ครู-อาจารย์ภายในโรงเรียนไม่ให้ความร่วมมือเอาใจนักเรียนอย่างจริงจังในการควบคุมดูแล และโรงเรียนขาดการจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับและแนวปฏิบัติของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

การนำเสนอข้อเสนอแนะนี้ ผู้วิจัยนำเสนอโดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งเป็นการนำเสนอข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และส่วนที่สองเป็นการนำเสนอข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนมีการพัฒนาและปรับปรุงพฤติกรรมให้ดีขึ้น ตามกฎระเบียบของโรงเรียน เป็นอย่างมาก ดังนั้นโรงเรียนต้องร่วมมือกับทุกฝ่ายในการกำหนดกฎระเบียบให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดการพัฒนาวินัยของนักเรียน โดยอาศัยจากปัจจัยจากนักเรียนเอง
2. ผลการศึกษา พบว่า การเลือกคบเพื่อนมีส่วนตัดสินใจในการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน เป็นอย่างมาก ดังนั้นโรงเรียนควรส่งเสริมกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์เน้นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียนตามความสนใจ เพื่อให้เกิดการพัฒนาวินัยของนักเรียน โดยอาศัยจากปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน
3. ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่ทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาครอบครัว เป็นอย่างมาก ดังนั้นโรงเรียนควรประสานความร่วมมือกับทางบ้านของที่นักเรียนมีปัญหามากขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาวินัยของนักเรียน โดยอาศัยจากปัจจัยจากทางบ้าน
4. ผลการศึกษา พบว่า โรงเรียนมีมาตรการเข้มงวดในการดูแลกฎระเบียบและมีบทลงโทษนักเรียนชัดเจน เป็นอย่างมาก ดังนั้นโรงเรียนต้องรักษามาตรฐานการดูแลนักเรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาวินัยของนักเรียน โดยอาศัยจากปัจจัยจากระบบการบริหาร โรงเรียน
5. ผลการศึกษา พบว่า โรงเรียนได้ลงโทษและได้ติดตามการพัฒนาปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียน เป็นอย่างมาก ดังนั้นโรงเรียนสร้างความเข้าใจในการลงโทษนักเรียนที่ทำผิดวินัยและต้องประสานความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนในการกำกับติดตามพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาวินัยของนักเรียน โดยอาศัยจากปัจจัยจากความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน
6. ผลการศึกษา พบว่า สภาพเศรษฐกิจในสังคมปัจจุบันส่งผลกระทบต่อพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน เป็นอย่างมาก ดังนั้นโรงเรียนสร้างความตระหนักในการดำเนินชีวิตในปัจจุบันให้นักเรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาวินัยของนักเรียน โดยอาศัยจากปัจจัยจากสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม

7. ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยจากนักเรียนเอง ปัจจัยจากทางบ้าน ปัจจัยจากสภาพสังคม และสิ่งแวดล้อม ปัจจัยจากความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน และปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน สามารถพยากรณ์การพัฒनावินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมได้ดีที่สุด ดังนั้น โรงเรียนควรส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยเหล่านี้เพื่อให้เกิดการพัฒनावินัยของนักเรียน ทั้งด้านวินัยในตนเองและด้านวินัยต่อสังคมต่อไป

8. ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยจากระบบการบริหาร โรงเรียนไม่สามารถพยากรณ์การพัฒनावินัยนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาได้ ดังนั้นควรมุ่งเน้นให้ปัจจัยนี้มีบทบาทมากขึ้น เพราะ ปัจจุบัการบริหาร โรงเรียนด้านวินัยนักเรียนไม่ชัดเจนเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการบริหารทั่วไปเท่านั้น

9. ผลการศึกษา ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน สามารถพยากรณ์การพัฒनावินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและด้านวินัยในตนเองได้ดีที่สุด ดังนั้นโรงเรียนต้องควบคุมปัจจัย จากกลุ่มเพื่อนให้กำหนดทิศทางการพัฒनावินัยนักเรียนไปในทางที่ดี โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการ พัฒनावินัยของนักเรียนให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความร่วมมือของผู้ปกครองในแต่ละชุมชนขึ้น เพื่อให้มีส่วนร่วมในการพัฒनावินัยนักเรียน
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับระบบช่วยเหลือนักเรียนและ โครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อกำกับติดตามความประพฤติของนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนที่มีความประพฤติผิดระเบียบวินัย ของโรงเรียน ซึ่งจะทำให้ทราบปัญหาอย่างละเอียดและสามารถหาแนวทางแก้ปัญหาและพัฒนา วินัยนักเรียนได้
3. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวปฏิบัติของระบบการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อส่งผลพัฒनावินัยนักเรียนอย่างแท้จริง